

Asia: VN/10659/2024

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä hyvinvointialueen taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2025

Palveluluokitukseen ehdotetut muutokset

Erityisesti sosiaali- ja terveydehuollon palveluihin sekä hallinto- ja tukipalveluihin esityt muutokset

Uusia tukipalveluiden toimialakohtaisia palveluluokkia ehdotetaan lisää. Tämä tarkoittaa uudelleen kohdistuksien ja vyörytysten sääntöjen tarkistamista ja päivittämistä vuodelle 2025. Muutoksesta aiheutuu lisää raportointivelvoitteita ja lisää työtä ja kustannuksia hyvinvointialueille, toimittajille, palvelun tarjoajille ja järjestelmiin.

Palveluluokkaraportointiin (HHTPP) tulee uusia palveluluokkia ja sen myötä uusia osakokonaisuuksia yhteensä 11 kpl. Samalla tulee lisää yhteensä tasoja (vuonna 2023, 13 kpl, vuonna 2024, 14 kpl) ja uusi toimiala. Uusilla yhteensä tasoilla on pakollisesti raportoitavia tietoja Investointierittelyt palveluluokille osakokonaisuudessa (h-t06), mutta ei käyttötalouden palveluluokilla.

Lähes kaikkiin nykyisiin palveluluokkiin esitetään tarkennuksia siihen, mitä pitää raportoida. Tämä tarkoittaa, että hyvinvointialueilla on tarkistettava organisaatorakenne/laskentatunnisterakenne/dimensiorakenne. Muutoksesta aiheutuu lisää työtä ja kustannuksia hyvinvointialueille, mahdollisesti palveluntarjoajillekin, toimittajille sekä muutoksia järjestelmiin.

Vuoden 2025 palveluluokituksessa on Yleishallintopalvelut, palvelunumero 5110.

Palveluluokituksessa lisätietoja kohdassa sanotaan, että tälle tulee uusi numero, mutta sitä ei siihen ole päivitetty vielä. HHTPP-taulukkomallissa kyseinen osakokonaisuus h-t08 (x5115) on uusi numero 5115.

Taulukkomallissa HHTPP h-t06 (Investointierittelyt palveluluokittain) tulee ilmoittaa toimialan yhteensä pakollisia tietoja esim. 7000, 4800 jne. Miksi nämä eivät ole virallisessa palveluluokituksessa? Nämä ovat kuitenkin samassa teknisessä dimensiossa kuin HVA-palveluluokat (HPAL).

Tililuetteloon ehdotetut muutokset

Erityisesti asiakasmaksukohtaiset ja perhehoidon tilit, ICT-tilit, lääkkeet ja hoitotarvikkeet (sisäiset tilit) sekä tulkkauspalvelut

Raportointitilimuutokset (tilikarttamuutokset) tulotileihin. Ehdotetut tilit ovat nyt HHYTT raportointikokonaisuudessa – omana osakokonaisuutena eivät tuloslaskelman tileinä. Jos tilit tuodaan raportointitilikarttaan tuloslaskelman tileiksi, pitää ne raportoida kaikissa raportointikokonaisuuksissa, joissa tuloslaskelmalla raportoidaan. Tileillä on raportoitava kuukausiraportoinnissa ja kvartaaliraportoinnissa. Tämä on merkittävä raportointimäärän ja -työn lisäys osavuosisraportointiin, vaikka varsinainen tietotarve on yhä tilinpäätöstiedoilla. Tämä aiheuttaa järjestelmämuutuskustannuksia.

Uudet ICT raportointitilit, jotka raportoitaisiin menoina, sektorilla ulkoinen. Tämä aiheuttaa merkittävän työmäärän lisäyksen laskujen käsittelyyn ja lisäyksen kuukausiraportoinnin ja kvartaaliraportoinnin määrään. Vaatinee muutoksia lainsäädäntöön ja sopimuksiin.

Uusi raportointitili ICT-laitteiden vuokrat – miten saadaan leasing -sopimuksista vuokrat eriteltyä osavuosisraportointiin sekä palveluluokakohtaiseen tilinpäätösraportointiin, vaatinee muutoksia sopimuksiin.

Yhteisöt ja yksiköt / HTOLA

Hankintalain mukaisten sidosyksikköjen raportointi

HTOLT jaetaan kahdeksi raportointikokonaisuudeksi (tuleva ja kuluva tilikausi). Tästä tulee yksi raportointikokonaisuus lisää, mutta tämä voi selkeyttää kokonaisuutta. Raportointitaakan lisäys ei ole merkittävä.

HTOLTA tulee uusi osakokonaisuus Muut sidosyksiköt, joita ei raportoida muissa osakokonaisuuksissa. Tämä raportointimuutos lisää avoimuutta kunnan omistuksista. Sarastia kannattaa avoimuutta kaikessa toiminnassa.

Muut huomiot

Tähän voit kirjoittaa kaikki muut huomiot ehdotetuista muutoksista

Taulukkomalli HHYTT h-t23: Tulisiko vuoden 2025 lomakkeella 04 Toimistorakennukset olla R0040 (nyt numeroitu virheellisesti R0010).

HTAS – taulukkomalli: Metrics otsikko sarakkeessa H ja arvot sarakkeessa I. Samaa virhettä havaittu muissakin taulukkomalleissa kuten HHKNR.

Ehdotetaan tarkennusta yhteenvetoon, kohtaan 12, HTAS, tarkennukset merkitty risuaidalla (##):

Hyvinvointialuelaki 15 § (lainanottovaltuus) ja 123 § (arviointimenettely). #Rahoitustuotot ja – kulut summatason raportointivaade muuttuu, ei enää pakollisesti raportoitava.#

Ehdotetaan tarkennusta yhteenvetoon, kohtaan 17, Taulukkomallin muutos tarkennukset merkitty risuaidalla (##):

Tuottoja ja kuluja ei kohdenneta edelleen toimialoille. #Toimialamuutokset vaikuttavat kaikkiin raportteihin, joissa toimialalla raportoidaan.#

Ehdotetaan tarkennusta yhteenvetoon, kohtaan 20, Palveluluokkamutokset, viimeiseen sarakkeeseen lisäys, joka on merkitty risuaidalla (##):

#Tukipalveluihin lisää toimialakohtaisia palveluluokkia.#

Vuodelle 2025 esitetään uusia raportointikokonaisuuksia ja osakokonaisuuksia. Nämä aiheuttavat aina järjestelmämuutuskustannuksia hyvinvointialueille. Raportoitavia kokonaisuuksia eri osakokonaisuuksineen alkaa olla kaiken kaikkiaan erittäin mittava määrä.

Sarastia Oy ei pidä järjestelmämuutuskustannusten kannalta suositeltavana sitä, että vuosittain muutetaan ja erityisesti lisätään raportointikokonaisuuksia, osakokonaisuuksia tai raportointivaatimuksia.

Tietomallin lataus on edelleen hidasta, mutta se, että tietomallista oli jätetty pois aiempien vuosien aineistoa – joudutti tietomallin latausta huomattavasti. Vuodelle 2025 on miljoonia rivejä (kaikki, ei-pakolliset solut mukaan lukien). Windows-ympäristöä ei ole suunniteltu miljoonien rivien käsittelyyn. Joku muu formaatti kuin SQLite olisi parempi. CSV ei ole vaihtoehto. Required datapointien käsittely SQLite avulla on toimiva tähän tarkoitukseen. Annettu kommentointiaika on kireä aidosti vuoden 2025 vaatimusten analysointiin tietokannasta.

Vuodelle 2025 hierarkioihin tulee muutoksia tai uusia hierarkioita. Tämä kaikki aiheuttaa järjestelmämuutostyötä, josta aiheutuu kustannuksia HVALle.

Vuodelle 2024 oli 428 uutta pakollisesti raportoitavaa datapoint id:tä, vuodelle 2025 esitetään 15 007 uutta pakollisesti raportoitavaa datapoint id:tä (kunnat, ky, hva). Muutokset ja lisäykset aiheuttavat järjestelmämuutoksia, organisaatiomuutoksia, kohdistusmuutoksia ja uudelleentestausta. Kaikesta tästä aiheutuu lisää kustannuksia hyvinvointialueille.

Teknisten muutosten kappalemäärä on suuri, mikä ei käy ilmi lausuntopyynnön liitteenä olevista yhteenvedoista. Kaiken kaikkiaan pakollisesti raportoitavia teknisiä muutoksia on 27 140 kpl (kunnat, ky, hva) ja niistä 13 213 kpl hyvinvointialueille. Tästä aiheutuu merkittäviä muutuskustannuksia järjestelmienkin osalta.

Valitettavasti vieläkään ei ole päästy alkuperäiseen tavoitteeseen, että Automaattinen raportointi vähentää työmäärää ja kustannuksia. Jo vuosittaiset muutokset aiheuttavat sen, että tavoite ei mitenkään voi toteutua.

Sjöholm Mari
Sarastia Oy